

Etičko povjerenstvo u izborima članova u Europski parlament iz Republike Hrvatske, koji će se održati 26. svibnja 2019. godine,

polazeći od slobode, jednakosti, nacionalne ravnopravnosti i ravnopravnosti spolova, mirotvorstva, poštovanja dostojanstva i prava čovjeka, vladavine prava i demokratskog višestranačkog sustava kao najviših vrednota ustavnog poretka Republike Hrvatske,

potvrđujući da se održavanje i ostvarivanje ljudskih prava i temeljnih sloboda najbolje osigurava istinskom političkom demokracijom i zajedničkim razumijevanjem i poštovanjem prava zajamčenih Ustavom Republike Hrvatske,

uvjereni da su prava zajamčena člankom 45. stavkom 1. Ustava Republike Hrvatske presudna za ustanovljivanje i očuvanje temelja djelotvorne i smislene političke demokracije i vladavine prava,

podsjećajući da se svi sudionici izbora u Republici Hrvatskoj moraju pridržavati načela tolerancije i poštenog nadmetanja tako da se, nakon korektne izborne utrke, građani mogu koristiti svojim ustavnim pravom na slobodan odabir članova u Europski parlament i da se može izraziti volja naroda,

na temelju članka 71. Zakona o izboru članova u Europski parlament iz Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 92/10., 23/13. i 143/13.), po prethodno zatraženom mišljenju parlamentarnih političkih stranaka, na sjednici održanoj 25. travnja 2019. godine donosi

IZBORNI ETIČKI KODEKS U IZBORIMA ČLANOVA U EUROPSKI PARLAMENT IZ REPUBLIKE HRVATSKE

1. TEMELJNE VRIJEDNOSTI

- (1) Temeljne su vrijednosti u smislu ovoga Kodeksa poštenje, istinitost, pravednost, poštovanje, odgovornost, snošljivost i kultura dijaloga.
- (2) U predizbornom nadmetanju nije dopušteno pozivati na nasilje, širiti nacionalnu, vjersku ili rasnu mržnju te poticati neravnopravnost spolova.
- (3) Predizborno nadmetanje treba voditi slobodno, otvoreno, javno i argumentirano, a u suprotstavljanju težiti utemeljenoj i obrazloženoj kritici.
- (4) Sudionici izbora imaju slobodu mišljenja i izražavanja misli, a predizborni programi trebaju biti što otvoreniji, jasniji i vjerodostojniji.

II. PONAŠANJE SUDIONIKA U IZBORIMA

(1) Tijekom izborne promidžbe i samog postupka izbora protivno je Kodeksu:

1. negiranje hrvatskog sustava slobodnih izbora ili ometanje i sprečavanje potpunog i slobodnog izražavanja volje birača;
2. širenje bilo kakve zlonamjerne ili neutemeljene optužbe protiv bilo kojeg kandidata, a kojoj je svrha izazivanje sumnje u kandidatovu lojalnost zajednici ili rodoljublje;
3. iznošenje laži i insinucija o političkim suparnicima, isticanje fizičkih, psihičkih i drugih osobina suparnika radi njihova omalovažavanja;
4. iznošenje laži i insinucija o privatnom životu suparnika u izborima i članova njihovih obitelji;
5. vrijeđanje i omalovažavanje sudionika u izbornom procesu, a posebno pripadnika nacionalnih manjina i svih drugih manjinskih skupina na osnovi njihova podrijetla odnosno pripadnosti;
6. upotreba osobnih podataka pribavljenih na nezakonit način, kao i onih koji su zakonito prikupljeni od organizacija i službi, ali za druge namjene.

(2) Tijekom izborne promidžbe i samoga postupka izbora očekuje se da će se stranke i pojedinci, koji su postupili protivno Izbornom etičkom kodeksu, javno ispričati.

III. RAVNOPRAVNOST I JEDNAKOST U SREDSTVIMA JAVNOG PRIOPĆAVANJA

(1) Birači imaju pravo dobivati u svim sredstvima javnog priopćavanja objektivne informacije o strankama i kandidatima, a stranke i kandidati trebaju imati pravo na jednake uvjete predizbornog nadmetanja. U tu svrhu sve stranke trebaju imati ravnopravan položaj u predstavljanju programa i kandidata i pod jednakim uvjetima dostupno vrijeme sukladno Pravilima o postupanju elektroničkih medija s nacionalnom koncesijom u Republici Hrvatskoj tijekom izborne promidžbe.

(2) Očekuje se od elektroničkih medija s nacionalnom koncesijom da u svojim emisijama, koje nisu vezane za predstavljanje izbornih stranačkih programa i kandidata, ne koristi sadržaje koji bi se mogli tumačiti kao izborna promidžba.

(3) Od komercijalnih se medija očekuje poštovanje načela jednakog pristupa plaćenju političkoj promidžbi svih stranaka i kandidata na izborima te objektivno, nepristrano i uravnoteženo informiranje o izbornoj kampanji.

IV. JEDNAKOST SVIH U MOGUĆNOSTIMA PREDIZBORNOG PREDSTAVLJANJA

Tijekom izborne promidžbe, i samog postupka izbora, protivno je Kodeksu korištenje nenamjenskih sredstava, opreme, potrošnog materijala i prostorija u vlasništvu države i lokalne samouprave za aktivnosti i namjene izborne promidžbe.

V. PONAŠANJE PROMATRAČA IZBORNOG POSTUPKA

Promatrači ne smiju izražavati svoja stajališta o strankama i pojedinačnim kandidatima niti na drugi način utjecati na birače.

VI. PRIJELAZNA I ZAVRŠNA ODREDBA

(1) Stupanjem na snagu ovog Kodeksa prestaje važiti Izborni etički kodeks („Narodne novine“, br. 46/14.).

(2) Izborni etički kodeks stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u „Narodnim novinama“.

PREDSJEDNIK POVJERENSTVA

Akademik Velimir Neidhardt

Klasa: 013-01/19-01/01

Urbroj: 5990-19-01

Zagreb, 25. travnja 2019.